

bezpośrednie dostarczenie odpadów do PDGO, a także poprzez odbiór w punktach sprzedaży, a także w obiektach infrastruktury, gdzie będą rozstawione pojemniki na zużyte baterie. Odpady te zostaną wywiezione przez wyspecjalizowaną firmę poza teren gminy w celu unieszkodliwienia

- **oleje odpadowe**

- odpadowe oleje pochodzące z rozproszonych punktów będą zbierane na stacjach benzynowych i punktach obsługi pojazdów, w tym poza terenem gminy
- dostarczanie dobrowolnie do PDGO własnym transportem przez mieszkańców – odbiór nieodpłatny. W PDGO powinna znajdować się instalacja do czasowego gromadzenia odpadów olejowych

- **odpady zawierające PCB**

- obecnie w kraju realizowany jest program likwidacji PCB z terminem zakończenia w 2010 roku. Zgodnie *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dn. 24.06.2002 (Dz.U.96 poz.860)* podmioty gospodarcze miały obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB (eksploatowanych i wycofanych z eksploatacji) oraz magazynowanych odpadów PCB w terminie do 31.12.2002 r., a następnie przedłożenia informacji o wynikach inwentaryzacji Wojwodzie. Obecnie brak jest danych o ilości urządzeń zawierających PCB oraz magazynowanych odpadach PCB na terenie gminy Gózd. W związku z tym na terenie gminy należy zinwentaryzować lokalizacje wszelkich instalacji zawierających PCB, opracować harmonogram ich usunięcia oraz przeprowadzić likwidację i dekontaminację urządzeń zawierających PCB (przede wszystkim transformatory i kondensatory z olejem zawierającym domieszkę PCB). Do 2010 roku urządzenia zawierające PCB powinny zostać zlikwidowane i unieszkodliwione przez wyspecjalizowane firmy

- **odpady zawierające azbest**

- na terenie gminy inwentaryzacją objęto budynki na których znajduje się 6 819 Mg [Sprawozdanie 2009] azbestu i wyrobów zawierających azbest. Akcja informacyjna o szkodliwości tych produktów w szczególności powinna przyczynić się do usuwania wyrobów azbestowych z budynków i instalacji. Ze względu na poważną szkodliwość odpadów zawierających azbest dla zdrowia ludzi ich demontaż mogą wykonywać wyłącznie wyspecjalizowane firmy, które będą także zajmować się ich transportem na składowisko w miejscowości Rachocin (gmina Sierpc, powiat sierpecki) lub na inne składowiska zlokalizowane poza terenem województwa, posiadające odpowiednie zezwolenia.

➤ odpady pozostałe:

- **budowlanych (poremontowych):**

- dostarczanie dobrowolnie odpadów do PDGO własnym transportem - odbiór nieodpłatny,
- obowiązkowo w wyznaczonym miejscu nieruchomości (u źródła) do pojemników/kontenerów dostarczanych doraźnie (na zamówienie) lub w workach odbierane odpłatnie (ryczałtowo w ramach opłaty za odpady zmieszane lub na podstawie odrębnej umowy),

- usuwanie przez firmy budowlane, remontowe i rozbiórkowe, w wyniku przejęcia obowiązków wytwórcy odpadów.

Zaleca się, aby już na terenie budowy, remontu lub modernizacji budynku składować w wyznaczonym miejscu (kontener) posegregowane odpady budowlane. Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu zagospodarowania odpadów lub na składowisko.

W przypadku braku możliwości zagospodarowania odpadów w miejscu ich wytworzenia lub przez wytwórcę tych odpadów np.: firmy budowlane, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe, docelowo będą kierowane do Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami, gdzie nastąpi ich rozdrobnienie i przemielenie w celu wtórnego wykorzystania np.. do celów budowlanych lub do rekultywacji obszarów zdegradowanych, w tym składowisk odpadów, a także jako warstwa interna.

Zabudowa wielorodzinna i miejsca publiczne

- odpady zbierane nieselektywnie

W zabudowie wielorodzinnej będzie obowiązywał system donoszenia odpadów do kontenera ustawionego w sąsiedztwie. Do zbiórki odpadów zmieszanych w tej zabudowie stosowany będzie kontener o pojemności 7 m³, ustawiony w 1 punkcie w miejscowości Gózd.

Wytwarzane w miejscach publicznych zmieszane odpady komunalne będą gromadzone w pojemnikach lub kontenerach poj.1,1 – 7 m³, ustawionych w sąsiedztwie obiektów infrastruktury

- odpady zbierane selektywnie

Do selektywnej zbiórki odpadów (papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i metale) w zabudowie wielorodzinnej będzie wykorzystywany pojemnik siatkowy o pojemności 2,2 m³, ustawiony w sąsiedztwie w 1 wykazanym punkcie na terenie gminy.

Odpady zbierane w sposób selektywny (papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło, metale) w miejscach publicznych lub w sąsiedztwie obiektów infrastruktury będą gromadzone w pojemnikach siatkowych o poj. 2,2 m³.

Organizatorzy w miejscach, w których będą odbywały się imprezy o charakterze publicznym będą zobowiązani do wyposażenia ich w odpowiednią ilość koszy i pojemników na odpady stałe, jeżeli będzie zachodziła taka potrzeba. Nadto właściciele obiektów służących do użytku publicznego, mają obowiązek ustawienia na ich terenie koszy (50 - 120 dm³) na zmieszane odpady komunalne i ich opróżnianie z częstotliwością zapobiegającą przepełnieniu.

Odpady biodegradowalne w zabudowie wielorodzinnej oraz z parków i ogrodów

Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji tzw. kuchennych od mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej będzie odbywała się w workach umieszczanych w pojemnikach z napisem „Odpady organiczne”. Worki polietylenowe do bioodpadów w przyszłości mogą być zastępowane workami biodegradowalnymi lub papierowymi (wzmacnianymi). Odpady te

będą gromadzone w specjalnych pojemnikach o poj. 240 dm³. Pojemniki te będą opróżniane w ciągu 7 dni.

Odpady zielone zbierane na obszarze pielęgnacji będą gromadzone w workach o pojemności 120 dm³ i bezpośrednio transportowane do miejsca odzysku tj. do RZGO lub będą kompostowane na terenie nieruchomości przy udziale kompostowników.

Wyszczególnione odpady będą trafiały głównie do Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami, którego funkcje pełni Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu – Wincentowie, w celu poddania ich obróbce mechaniczno – biologicznej (w tym recyklingowi organicznemu).

7.1.2.3.3. Zbieranie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych

Szacuje się, że ilość odpadów niebezpiecznych w ogólnym strumieniu odpadów na terenie gminy wynosiła w 2008 roku 16 Mg. Odpady te, ze względu na duże zagrożenie, jakie stwarzają dla środowiska wymagają częściowego zbierania, oddzielenia i poddawania procesom unieszkodliwiania. Stosunkowo niewielka ilość tych odpadów (w stosunku do całego strumienia odpadów komunalnych i powstawanie ich w źródłach rozproszonych (gospodarstwa domowe, podmioty usługowe, handlowe, itp.) nie uzasadnia organizowania osobnego, regularnego wywozu tych odpadów.

Przy planowaniu systemu gospodarki odpadami dla gminy Gózd wzięto pod uwagę następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych, jakie mogą być wytworzone w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych:

- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne elementy lub niebezpieczne substancje, w tym odpady zawierające rtęć - lampy rtęciowe, termometry, niektóre rodzaje przełączników,
- pozostałości farb i lakierów oraz opakowania po nich,
- rozpuszczalniki organiczne, w tym chlorowcoorganiczne,
- odpady zawierające inne rozpuszczalniki oraz substancje chemiczne służące do wywabiania plam, środki czyszczące,
- środki do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich,
- opakowania po środkach do dezynfekcji i dezynsekcji wraz z pozostałościami,
- odpady zawierające oleje (filtry oleju, czyściwo, szlamy zaolejone itp.),
- smary, środki do konserwacji metali,
- odczynniki chemiczne np. fotograficzne,
- przeterminowane i niewykorzystane lekarstwa, termometry rtęciowe
- aerozole i opakowania po nich.

Podstawowe zasady organizacji systemu wydzielenia i zbierania odpadów niebezpiecznych są następujące:

- rozdzielenie w maksymalnym stopniu odpadów według rodzajów, rodzajów opakowań lub stopnia stwarzanego zagrożenia,

- maksymalne ograniczenie przedostawania się do strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych innych niż komunalne.

Odpady niebezpieczne z terenu gminy Gózd będą zbierane w Punkcie Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów. Wskazaną lokalizacją tego Punktu będzie miejscowość Klwatka gm. Gózd (powiat radomski). Mieszkańcy będą mogli dostarczać odpady niebezpieczne do Punktu, albo do innych miejsc na terenie gminy tj. w najbardziej uczęszczanych punktach, które będą zlokalizowane np. ośrodki opieki zdrowotnej dla przeterminowanych leków. Zbieranie poprzez obiekty handlowe i obiekty użyteczności publicznej polega na zawarciu porozumienia pomiędzy Gminą, a tymi podmiotami, w celu przyjmowania przez te placówki i przetrzymywania do momentu odbioru przez podmiot uprawniony różnych rodzajów odpadów niebezpiecznych.

Dodatkowo, wydzielenie tych odpadów ze zmieszanych nastąpi w ciągu technologicznym Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami, do którego trafią w odpady z terenu gminy.

Szczegółowe propozycje gromadzenia wybranych rodzajów odpadów niebezpiecznych, występujących najczęściej w strumieniu odpadów komunalnych.

Baterie

Baterie wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych będą gromadzone:

- w punktach sprzedaży detalicznej - ten sposób zbiórki wymaga uzgodnienia władz Gminy z właścicielami punktów, co do sposobów przyjmowania i odbioru zużytych baterii
- w placówkach oświatowych i administracji publicznej w specjalnych pojemnikach do zbiórki baterii. W powiązaniu z programami edukacyjnymi dostarczonymi przez organizacje odzysku można prowadzić ukierunkowaną edukację ekologiczną i zachęcać dzieci i młodzież do zachowań proekologicznych, w Punkcie Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

Przewiduje się ustawienie około 7 pojemników na terenie publicznych placówek oświatowych.

Zbiórka będzie prowadzona we współpracy z organizacją odzysku. Organizacja dostarcza i ustawia pojemniki, jak również obsługuje je za symboliczną opłatą.

Akumulatory

Aktualnie zbieranie zużytych akumulatorów odbywa się następująco:

- na wytypowanych stacjach paliw,
- akumulatory zużyte przyjmowane są przez punkty sprzedaży przy zakupie nowego akumulatora, od nabywcy nie jest wówczas pobierana opłata depozytowa,
- akumulatory pozostawione w przydomowych osłonach śmietnikowych zbierane są przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne lub indywidualnych zbieraczy surowców wtórnych i na własny rachunek dostarczane do składnic złomu,
- przez uprawnionych przedsiębiorców zajmujących się fizyczną likwidacją pojazdów mechanicznych

W perspektywie czasowej do roku 2016 podstawową formą zbiórki akumulatorów będzie przyjmowanie przez punkty sprzedaży wraz z zakupem nowego. Jako formę uzupełniającą

zostanie przyjęty nieodpłatny odbiór od mieszkańców w Punkcie Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

Przeterminowane leki

Przeterminowane leki będą gromadzone w pojemnikach ustawionych w Zakładzie Opieki Zdrowotnej. Potencjalna ilość odpadów tej grupy w gospodarstwach domowych jest znikoma, a wobec wysokich cen lekarstw oraz racjonalizacji zasad opieki medycznej będzie systematycznie maleć.

Zgodnie z powyższym zestawieniem przewiduje się, że w ramach systemu działania 1 punktu zbiórki przeterminowanych farmaceutyków tj. w zakładzie opieki zdrowotnej.

System rozwijany byłby wraz z powstawaniem nowych obiektów na terenie gminy, w których można by ustawić pojemniki do zbiórki tego rodzaju odpadów. Należy zaznaczyć, że system ten przeznaczony byłby wyłącznie dla mieszkańców.

Zużyte źródła światła zawierające substancje niebezpieczne (świetlówki)

Gromadzeniem i odbiorem świetlówek będą zajmować się:

- urząd i instytucje użytku publicznego,
- Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

Proponuje się zawarcie umowy z podmiotami prowadzącymi zbieranie i unieszkodliwianie tych odpadów, które dostarczają specjalne pojemniki i zajmą się ich opróżnianiem. Zorganizowaną zbiórką tych odpadów należy objąć instytucje i przedsiębiorców, które wytwarzają odpady trafiające do strumienia odpadów komunalnych w tym m.in.: urząd, szkoły, jednostka służby zdrowia itp. w których zainstalowana jest znacząca ilość źródeł światła z lampami wyładowczymi. Odpady z tych źródeł nie są odpadami komunalnymi w rozumieniu ustawy, jednak przy braku wdrożenia ich odrębnego gromadzenia i odbioru zbierane będą w większości łącznie z komunalnymi, gdyż bez rozwiązania trafią do ogólnej masy zmieszanych odpadów komunalnych.

Odbiór zużytych świetlówek powinny prowadzić firmy posiadające wymagane uprawnienia.

Pozostałe odpady niebezpieczne

Wśród pozostałych odpadów niebezpiecznych, które trafiają do strumienia odpadów komunalnych należy wyróżnić:

- powstające w gospodarstwach domowych stanowiących zgodnie z ustawową definicją odpad komunalny,
- niebędące w rozumieniu ustawy odpadami komunalnymi odpady trafiające do strumienia odpadów komunalnych z innych źródeł, w szczególności z małej przedsiębiorczości.

Dla pierwszej grupy należy stworzyć warunki nieodpłatnego odbioru w Punkcie Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów. Odpady z drugiej grupy powinny być odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

7.1.2.3.4. Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Odpady wielkogabarytowe należą do specyficznych odpadów, których wymiary nie pozwalają na umieszczenie ich w tradycyjnych pojemnikach na odpady komunalne. Podstawowym założeniem zbiórki tych odpadów jest stworzenie właścicielom możliwości niezwłocznego usunięcia odpadów wielkogabarytowych.

Do czasu utworzenia Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów zbiórkę odpadów wielkogabarytowych należy prowadzić akcyjnie, tj. poprzez okresowy odbiór bezpośrednio od mieszkańców. Akcje najlepiej przeprowadzać dwa razy w roku (wiosna, jesień). Mieszkańcy powinni zostać poinformowani o formie, miejscu i terminie zbiórki tego rodzaju odpadów.

Po utworzeniu Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów odpady wielkogabarytowe będą gromadzone w tym miejscu.

Proponuje się także uzupełniające sposoby zbierania odpadów wielkogabarytowych:

- odbiór odpadów po zgłoszeniu telefonicznym, za opłatą pokrywającą koszty transportu,
- bezpośredni odbiór przez producentów na zasadzie wymiany zużytego sprzętu na nowy (dotyczy głównie sprzętu elektronicznego oraz sprzętu AGD)

Wydzielone w wyniku demontażu frakcje odpadów przeznaczone zostaną do:

- recyklingu (metale, tworzywa sztuczne),
- odzysku w ramach rekultywacji składowiska (*pozbawione zanieczyszczeń odpady mineralne*),
- odzysku lub unieszkodliwiania w instalacjach zewnętrznych (odpady niebezpieczne),
- składowania poza teren gminy (wydzielone zanieczyszczenia).

7.1.2.3.5. Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów

PDGO będzie zamkniętym dozorowanym obiektem, do którego mieszkańcy (a także mniejsze podmioty gospodarcze) mogą dowozić bezpłatnie określone odpady powstające w sposób nieregularny oraz w małych ilościach. Dotyczy to odpadów wielkogabarytowych, złomu i metali, odpadów budowlano - remontowych, niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów ulegających biodegradacji, zużytych opon, szkła, tworzyw sztucznych i makulatury. Poszczególne frakcje odpadów gromadzone będą oddzielnie. PDGO stanowić będzie również instrument edukacji ekologicznej społeczności lokalnych. Poszczególne frakcje odpadów gromadzone będą oddzielnie. PDGO powinien obejmować ludność w promieniu nie przekraczającym 10 - 15 min. jazdy samochodem. W punktach tych można zebrać od 8 - 20% wszystkich odpadów zbieranych selektywnie.

Lokalizacja punktu powinna być zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Usytuowanie i organizacja punktu powinny zapewniać jak najmniejszą uciążliwość dla środowiska. PDGO powinien być zlokalizowany poza zasięgiem oddziaływania na siedliska ludzi i oddzielony od otoczenia pasem zieleni.

Wskazaną lokalizacją takiego Punktu powinna być działka ewid. nr.481/6 położona na terenie gminy Gózd (powiat radomski), stanowiąca własność Gminy Gózd.

Przykładowy PDGO powinien się składać z następujących elementów:

- ogrodzony plac o całkowitej powierzchni ok. 0,45 ha,
- utwardzone podłoże,
- dogodny dojazd,
- kontener administracyjno – socjalny,
- kabina sanitarna,
- wiata - magazyn odpadów niebezpiecznych wraz z wewnętrzną strukturą w postaci regałów, pojemników, palet, skrzyń. Konstrukcja wiaty i rodzaj pojemników winny odpowiadać rodzajom gromadzonych odpadów niebezpiecznych (wiata winna być wykonana z materiałów zabezpieczonych przed korozyjnym działaniem odpadów, a stosowane pojemniki wykonane z materiałów odpowiednich dla poszczególnych odpadów - odpornych na ich chemiczną aktywność),
- kontenery odkryte o pojemności $5 \div 7 \text{ m}^3$ – 10 szt.,
- 3 ÷ 4 boksy do gromadzenia odpadów wielkogabarytowych,
- 3 ÷ 4 pojemniki z tworzyw sztucznych o proj. 1,1 m.

Kierowanie PDGO musi być powierzone osobom posiadającym specjalistyczne, podstawowe przeszkolenie w zakresie potencjalnych zagrożeń, technologii składowania i transportu odpadów niebezpiecznych. Do obsługi jednego PDGO powinny zostać zatrudnione ok. 3 osoby.

Koszt organizacji PDGO szacuje się na około 300 tys. zł :

1. Zabudowania socjalno – administracyjne + infrastruktura	120 000 PLN
2. Urządzenia do przyjmowania odpadów	70 000 PLN
3. Kontenery + pojemniki	40 000 PLN
4. Wiata + zaplecze warsztatowe	60 000 PLN
5. Ogrodzenie	5 000 PLN
6. Środki BHP i PPOŻ	5 000 PLN
7. RAZEM	300 000 PLN

Zgromadzone odpady w dalszej kolejności kierowane będą bezpośrednio do instalacji odzysku/unieszkodliwiania, funkcjonujących w ramach Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w Radomiu - Wincentowie.

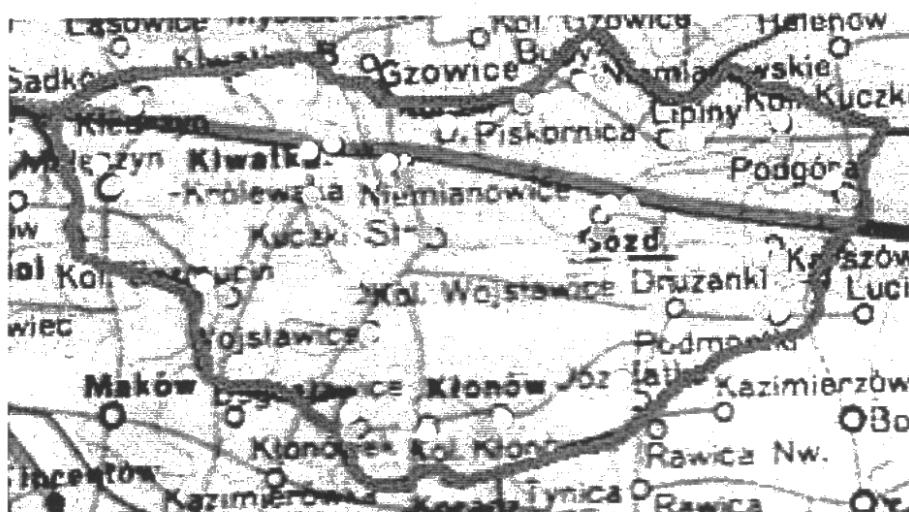
7.1.2.3.6. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Jednym z zasadniczych kierunków działań jest intensywny wzrost zastosowania zarówno biologicznych, jak i termicznych metod przekształcania odpadów komunalnych. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji związane jest z koniecznością budowy linii technologicznych do ich przetwarzania:

- kompostowni odpadów organicznych,
- linii mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów,
- instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych),
- zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych.

Podstawą gospodarki odpadami komunalnymi jest Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami, który zapewni, co najmniej następujący zakres usług:

- sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
- kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji,
- mechaniczno - biologiczne lub termiczne przekształcanie odpadów reszkowych i pozostałości z sortowni,
- zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- składowanie przetworzonych odpadów reszkowych

△ Zbiórka odpadów reszkowych pozostałych po wyselekcjonowaniu

● Zbiórka selektywna odpadów

⊖ Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów

Rysunek 5. Projektowany system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Gózd (zbiórka odpadów)

Gmina Gózd w związku z przynależnością administracyjną do powiatu radomskiego została przypisana do Obszaru Radomskiego [WPGO 2007]. Uruchomiony Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu – Wincentowie, zarządzany przez PPHU Radkom Sp. z o.o., będzie obsługiwał m.in. powiat radomski, w tym gminę Gózd.

Gmina Gózd zawarła w dniu 29 czerwca 2008 roku porozumienie z Gminą Miasta Radomia o współpracy z P.P.H.U Radkom Sp. z o.o. w Radomiu w przedmiocie odzysku i unieszkodliwiania odpadów wytwarzanych na jej terenie.

Schemat funkcjonowania ZUOK w Radomiu jest oparty przede wszystkim na procesie mechanicznej i biologicznej obróbki odpadów, zaadaptowany do wymagań dyrektyw unijnych. Pozwoli to na elastyczność działań w odniesieniu do selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Podobne rozwiązania techniczne zostaną zastosowane zarówno dla odpadów zielonych jak i frakcji organicznej, uzyskanej z mechanicznej separacji zmieszanych odpadów komunalnych.

Program funkcjonalny Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych obejmuje następujące elementy:

- Rejestracja i ważenie dostarczonych odpadów,
- Mechaniczne sortowanie „mokrych” odpadów zmieszanych,
- Sortowanie i rozdrabnianie odpadów wielkogabarytowych,
- Kompostowanie frakcji 20 -100 mm z sortowania odpadów zmieszanych,
- Kompostowanie odpadów zielonych i bio - odpadów,
- Kruszenie i obróbka odpadów z rozbiórki,
- Obróbka frakcji energetycznej > 100 mm z sortowania „mokrych” odpadów zmieszanych, również niektóre pozostałości z przeróbki odpadów wielkogabarytowych i z rozbiórki),
- Końcowe składowanie drobnej frakcji nie podlegającej recyklingowi (drobna frakcja z sortowania „mokrych” odpadów zmieszanych oraz specyficznych pozostałości z obróbki odpadów).

Odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych muszą być unieszkodliwiane w specjalistycznych instalacjach. Biorąc pod uwagę prognozowaną ilość odpadów niebezpiecznych, najkorzystniejsze będzie przekazywanie tych odpadów do Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

7.1.2.4 Działania zmierzające do redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Realizacja zadań w zakresie odzysku i zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji polegać będzie przede wszystkim na popularyzacji kompostowania odpadów organicznych przez mieszkańców we własnym zakresie. Zakłada się, że ponad 90 % domowych odpadów organicznych będzie zagospodarowywane we własnym zakresie. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalne (charakter zabudowy) oraz uznając za istotną ilość wytwarzanych odpadów objętych zorganizowanymi systemami zbiórki dla gminy Gózd przyjęto, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinny wynosić:

- do 31 grudnia 2011 roku - 63 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku,
- do 31 grudnia 2015 roku - 44 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku.

Ludność gminy Gózd w 1995 roku wg. GUS wynosiła **7 398 osób**, a ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku w gminie określono na poziomie 562 Mg.

Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzona w 2008 roku na terenie gminy Gózd wynosiła 617 Mg. Według sporządzonych prognoz, w 2011 roku wytworzonych zostanie 635 Mg odpadów ulegających biodegradacji, a w roku 2015 – 647 Mg.

Założenia dla ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w poszczególnych latach zawiera tabela 25.

Tabela 25. Cele w zakresie ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania w latach 2009 – 2015

Wyszczególnienie/lata		1995	2011	2015
Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji [Mg]		635	635	647
Dopuszczalna ilość odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie	w odniesieniu do ilości bazowej z 1995 roku [%]	100	63	44
	w wielkościach bezwzględnych [Mg]	-	389	271
Wymagana ilość odpadów ulegających biodegradacji podlegających odzyskowi lub unieszkodliwianiu (z wyłączeniem składowania) [Mg]		-	246	376

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2011 konieczny będzie odzysk i unieszkodliwienie (poza składowaniem) 246 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Dopuszczalne składowanie odpadów ulegających biodegradacji nie może przekroczyć 389 Mg.

W roku 2015 konieczny będzie odzysk i unieszkodliwienie (poza składowaniem) 376 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Dopuszczalne składowanie odpadów ulegających biodegradacji nie może przekroczyć 271 Mg.

Odbiór odpadów ulegających biodegradacji, w przypadku takiej potrzeby zapewni Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami, którego funkcję pełni Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu – Wincentowie należący do PPHU Radkom Sp. z o.o. w Radomiu przy ul. Witosa 76. Celem dalszego zwiększenia odzysku odpadów ulegających biodegradacji podjęte zostaną następujące działania:

- propagowanie kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w kompostownikach na terenie nieruchomości prywatnych (dla zabudowy jednorodzinnej),
- przekazywanie do właściwej instalacji zmieszanych odpadów komunalnych, w tym do kompostowania,
- przekazywanie odpadów zmieszanych, z których wyselekcjonowano odpady użyteczne do odzysku lub unieszkodliwiania termicznego,
- wprowadzenie dla mieszkańców w uchwalonym przez Radę Gminy Gózd Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy uaktualnionym m.in. o obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji ich kompostowania we własnym zakresie na terenach nieruchomości lub przekazywania ich uprawnionej jednostce na warunkach umownych,
- osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku opakowań z papieru i tektury, papieru i tektury nieopakowaniowej, tworzyw sztucznych, szkła i metali,
- zwiększenie selektywnego zbierania i odzysku odpadów zielonych.

Odpady ulegające biodegradacji zbierane w wyniku selektywnej zbiórki z parkingów leśnych, cmentarzy i obiektów infrastruktury będą kierowane do instalacji działającej w ramach Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami.

Kompostowanie przydomowe

W celu wprowadzania na szeroką skalę recyklingu organicznego bioodpadów w urządzeniach przydomowych, należy propagować ideę kompostowania przydomowego wśród mieszkańców. Zakup urządzeń do kompostowania przydomowego może być